

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ (λέξεις – φράσεις – δικανικοί όροι)

Α

ἀβίωτος: αφόρητος
ἀβίωτος ἐστὶ τινι: ο βίος εἶναι ανυπόφορος σε κάποιον
ἀγαθός: ευγενής, καλός, ανδρείος
ἄριστος: ευγενής
τύχη ἀγαθῇ: με το καλό
ἀγαθὰ φρονῶ: ἔχω καλά αισθήματα
ἀγαθὰ πάσχω: ευεργετούμαι
ἀγαθὰ ποιῶ: ευεργετώ
ἀγαπητῶς: πρόθυμα, με κόπο, μόλις και με τα βίας
ἀγγέλλω πόλεμον: κηρύττω πόλεμον
ἀγνοοῦμαι: εἶμαι ἀγνώστος, δεν γίνομαι αντιληπτός
ἀγνώς εἰμι τινός: αγνοώ κάποιον
ἀγοραίος: αὐτός που περνάει την ὥρα του στην αγορά
ἀγοραία ἡμέρα: δικάσιμη
ἀγορεύω: δημηγορώ
ἄγχιςτος: ο πάρα πολύ κοντινός
ἄγω: οδηγώ, πορεύομαι, διοικώ
ἄγω καὶ φέρω: λεηλατώ, μεταφέρω
ἄγω ἐορτήν: εορτάζω
ἄγω θυσίαν: θυσιάζω
ἄγω εἰρήνην: ησυχάζω
ἄγω τείχος: κατασκευάζω τείχος
ἄδειαν ἄγω: εἶμαι σε ασφάλεια
ἄγομαι φόνου: κατηγορούμαι για φόνο
ἄγω τινά τιμιώτερον: αποδίδω σε κάποιον μεγαλύτερη αξία, υπερεκτιμώ
ἀγῶν λόγων: καιρός για λόγους
ἀγῶν μάχης: καιρός για μάχη
καθίστημι τινά εἰς ἀγῶνα: μπλέκω κάποιον σε δίκη
ἀγωνίζομαι: προσπαθώ, διεξάγω αγώνα
ἀγωνίζομαι γραφήν (ή δίκην): διεξάγω δικαστικό αγώνα
ὁ ἀγωνιζόμενος: ο κατηγορούμενος
οἱ ἀγωνιζόμενοι: οἱ διάδικοι
ἀδεῶς: ἀφοβα
ἄρχω χειρῶν ἀδίκων: αρχίζω πρώτος να αδικώ
ἀδύνατος λέγειν: μέτριος ρήτορας
ἄθυμέω-ῶ: εἶμαι απογοητευμένος, στεναχωριέμαι
ἄθυμος: στεναχωρημένος, απογοητευμένος

ἀθύμως ἔχω: χάνω το θάρρος μου
αἰκίζομαι: βλάπτω, προσβάλλω
αἵρεσις: ἄλωση, κατοχή, εκλογή
αἵρεσιν δίδωμι: παρέχω το δικαίωμα της εκλογής
αἵρεσιν λαμβάνω: ἔχω το δικαίωμα της εκλογής
αἰρέω-ῶ: λαμβάνω, καταλαμβάνω, αιχμαλωτίζω
αἰροῦμαι: λαμβάνω, εκλέγομαι, προτιμῶ
αἰροῦμαι γνώμην: αποδέχομαι γνώμη
αἶρω: υψώνω, απομακρύνω, μεταφέρω
αἶρομαι κίνδυνον: αναλαμβάνω τον κίνδυνο
δίκην παρὰ τινός αἶρομαι: εκδικούμαι κάποιον
αἴσθησιν ἔχω τινός: ἔχω αντίληψη κάποιου
αἰτία: αἴτιο, αφορμή, κατηγορία
αἰτίαν ἔχω ἢ ὑπέχω: κατηγορούμαι
ἐν αἰτίᾳ ἔχω τινά: κατηγορῶ, θεωρῶ κάποιον ἔνοχο
ἀπολύω τινά τῆς αἰτίας: απαλλάσσω κάποιον ἀπό την κατηγορία
αἰτιάομαι-ῶμαι: κατηγορῶ, προφασίζομαι
αἰωροῦμαι τὴν ψυχὴν: αμφιταλαντεύομαι ψυχικά
ἐν ἀκαρεῖ: σε μια στιγμή
ἀκινδύνως ἔχω: δε διατρέχω κίνδυνο
ἀκμάζω: εἶμαι ακμαῖος, ισχυρός
ἀκμάζει: εἶναι κατάλληλη στιγμή
εὖ ἀκούω: επαινέομαι
κακῶς ἀκούω: κακολογούμαι
ἄκρα: κορυφή, ὕψωμα, ακρωτήριο
κατ' ἄκρας: ἐξ' ολοκλήρου
ἄκριτος: συγκεχυμένος, ἀδίστακτος
ἄκυρον ποιῶ τὸ ἀξίωμα: μειώνω την εξουσία
οἱ ἀλήθειαν ἀσκοῦντες: οἱ φιλαλήθεις
ἄλις: αρκετά
ἀλίσκομαι: συλλαμβάνομαι, κυριεύομαι
ἄλλῃ: κατ' ἄλλον τρόπο, σε ἄλλα μέρη
ὁ ἄλλος χρόνος: το παρελθόν
ἄλλοτριος: ξένος
ἄλλοτρίως διάκειμαι ἢ ἔχω πρὸς τινά: ἔχω εχθρική διάθεση ἀπέναντι σε
κάποιον
ἀμαθῶς ἔχω: ἔχω ἀγνοία
ἀμαρτάνω: βλάπτω, διαπράττω ἀδίκημα
ἀμαρτάνω τῆς γνώμης τινός: διαψεύδω τὴν γνώμη κάποιου
ἐπ' ἀμφοτέρω ἔχω: ταλαντεύομαι
ἀμῶς γέ πως: κατὰ κάποιον τρόπο
ἀμῶς γέ που: σε κάποιο μέρος
ἀναγκαῖος: ἀναπόφευκτος

τὰ ἀναγκαῖα: τὰ πρὸς τὸ ζῆν
ἐν ἀνάγκῃ ἔχομαι: πιέζομαι ἀπὸ ἀνάγκη
ἀνάγω: μεταφέρω
ἀνάγω (ἢ ἀνάγομαι) ναῦν: αποπλέω, ανοίγομαι στο πέλαγος
ἀνακρούω: εμποδίζω
καταγιγνώσκω τινός ἀνανδρία: θεωρῶ κάποιον ἀνανδρο
ἀνάστατος γίγνομαι: καταστρέφομαι, ερημώνομαι, αναστατώνομαι
ἀνελπίστως ἔχω: εἶμαι ἀπελπισμένος
ἀνθάπτομαι: προσβάλλω, επιχειρῶ
ἀνίημι: αφήνω, εγκαταλείπω
ἀνίημι τὴν φυλακὴν: χαλαρώνω τὸν ἀποκλεισμό
ἀντέχω περὶ τινος: επιμένω σὲ κάτι
ἀντίος: ἀντιμέτωπος
ἀντίπαλον δέος: ὁ φόβος τῶν ἐχθρῶν
ἀντιποιῶ: ἀνταποδίδω
ἀντίπρωρος: ἀντιμέτωπος
ἀντίρροπος: ἰσόρροπος, ἰσοβαρής
ὡς ἀνυστόν: ὅσο τὸ δυνατόν
οἱ ἄνω χρόνοι: τὸ παρελθόν
οἱ ἄνωθεν: οἱ πρόγονοι
πολλοῦ ἄξιος: ἀξιόλογος
οὐδενὸς ἄξιος: ἀσήμαντος
ἄξιός εἰμι: δικαιούμαι
ἀπαθής: ἀβλαβής, ἀναίσθητος
ἀπεῖπον: ἀρνήθηκα
ἀπεῖπον + ἀπρφτ: ἀπαγόρευσα
ἀπεῖπον + μτχ: κουράστηκα
ἀπειρημένον: τὸ ἀπαγορευμένο
ὡς ἀπλῶς εἰπεῖν: γιὰ νὰ τὸ πῶ γενικὰ
τὸ ἀποβαῖνον: τὸ ἀποτέλεσμα
ἀποδείκνυμι νόμον: δημοσιεύω νόμον
ἀποδίδωμι τὰ ὀνόματα: ἀνακοινῶν τὰ ὀνόματα
ἀποκνέω-ῶ: ἀπὸ φόβο ἀποφεύγω
ἀποκνῶ τὸν πλοῦν: ἀναβάλλω τὴν ἐκστρατεία ἀπὸ φόβο
ἀπόμισθος: ἀπλήρωτος
ποιῶ τινα ἀπόμισθον: ἀπολύω κάποιον χωρὶς καταβολὴ μισθοῦ
ἀπορία: δυσκολία, στεναχώρια, ἐλλειψή
εἰς ἀπορίαν καθίσταμαι: περιέρχομαι σὲ δύσκολη θέση
ἐν ἀπόροις εἰμί: βρίσκομαι ἐν μέσῳ δυσχερειῶν
ἀποστερέω-ῶ: ἀφαιρῶ, ἀρπάζω
ἀποτρέπομαι: ἀποσύρομαι
ἀποτρέπομαι ἄλλην ὁδόν: στρέφομαι σὲ ἄλλη ὁδὸ
ἀποχρῶμαι τινα: φονεύω κάποιον

ἄπτομαι: αγγίζω, εξετάζω
ἄπτομαι τῶν πολιτικῶν πραγμάτων: αναμειγνύομαι στα πολιτικά
ἀργύριον: χρήματα, τεμάχιο ἀργύρου
σκοπῶ τὸ λυσιτελέστατον πρὸς ἀργύριον: ἀποβλέπω πρὸς το οικονομικά
ωφέλιμο
ἄρνυμαι: κερδίζω, ἀποκομίζω
ἄρχομαι: ἐξουσιάζομαι
σφόδρα ἄρχομαι: καταπιέζομαι ὡς πολίτης
ἀσύμφορον: ζημία
ἄτιμος: ὁ στέρηθεις τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων
ἄτιμον τινά ποιοῦμαι: τιμωρῶ κάποιον στρώνοντας του τα πολιτικά δικαιώματα
αὐτόματος θάνατος: φυσικός θάνατος
ἐπὶ πᾶν ἀφικνουῦμαι: δοκιμάζω κάθε μέσο

Β

βαθύνω τὴν φάλαγγα: αὐξάνω τὸ βάθος τῆς φάλαγγας
βαρὺς εἰμί τινι: εἶμαι ἐνοχλητικός σε κάποιον
βία πάσχω: ἀσκεῖται ἐναντίον μου βία
πρὸς τὸ βίαιον: διὰ τῆς βίας
βλασφημία: κακολογία
ἀπολύομαι τὰς βλασφημίας: διαλύω τὶς κατηγορίες
βούλομαι τὰ τινος: ἔχω τὰ φρονήματα κάποιου
τὸ βουλόμενον: ἡ ἐπιθυμία
τὶ βούλεται ταῦτα;: τί σημαίνουν αὐτά;
βραχύς: μικρός, σύντομος
ὡς ἐν βραχεῖ εἰπεῖν: γιὰ νὰ μὴν πολυλογῶ

Γ

γείνομαι: γεννιέμαι
οἱ γεινάμενοι: οἱ γονεῖς
ὁ ἐγγύτατα γένους: ὁ στενός συγγενής
γίγνομαι ἐπὶ τινι: περιέρχομαι στὴν ἐξουσία κάποιου
γίγνομαι ὑπὸ τινι: ὑποτάσσομαι σὲ κάποιον
γιγνόμενοι δασμοί: εἰσπραττόμενοι φόροι
οὕτω γινώσκω: τέτοια γνώμη ἔχω σχηματίσει
γινώσκω τὰ δίκαια: λαμβάνω δίκαιη ἀπόφαση
προσέχω τὴν γνώμην: στρέφω τὴν προσοχή
τοιαύταις γνώμαις χρῶμαι: ἔχω τέτοιες ἀντιλήψεις

ἡττῶμαι τῇ γνώμῃ: χάνω το θάρρος μου
γνωρίμως ἔχω: διάκειμαι φιλικά

Δ

δαίμων: θεός, μοίρα
σὺν δαίμονι: κατὰ τύχη
δαμοσία σκηνή: σκηνή του βασιλιά της Σπάρτης
οἱ περὶ τὴν δαμοσίαν: το συμβούλιο του βασιλιά
τὰ δεινά: οι συμφορές
ἐν δεινῷ εἰμι: βρίσκομαι σε δύσκολη θέση
δεξιὰς δόντες καὶ λαβόντες: ανταλλάξαντες χειραψία μετά
διαβεβαιώσεων
δεξιὰς φέρω: φέρω διαβεβαιώσεις
δεῖ: εἶναι ἀνάγκη
δεῖ τινος: ὑπάρχει ἔλλειψη κάποιου
τὰ δέοντα: τὰ πρέποντα, το καθήκον
δέομαι: παρακαλῶ, στεροῦμαι
δέομαι βίου: ἔχω ἀνάγκη να κερδίσω τη ζωή μου
δημοσία: με δαπάνες του δημοσίου
διαγιγνώσκω: ξεχωρίζω, διακρίνω, αποφασίζω
διεγνωσμένη κρίσις: εἰλημμένη ἀπόφαση, αὐτή που ἔχει παρθεῖ
διάγνωσιν ποιοῦμαι: ἐκδίδω ἀπόφαση
δαίτα: τρόπος ζωῆς
διαιτῶμαι ἀφθόνως: ζῶ πλουσίως
διακρούομαι τὸ δοῦναι δίκην: διαφεύγω την τιμωρία
διαμένω ὧν: συνεχῶς εἶμαι
διάνοιαν: νους, πνεῦμα, ιδέα
ἀνθρώπινη διάνοια: ἀνθρώπινη λογική
διαψήφισις: ψηφοφορία, ἀπόφαση
τὰ πρὸς ἀλλήλους δίκαια: οι ἀμοιβαίες υποχρεώσεις
ἐπὶ πᾶσι τοῖς δίκαιοις: με κάθε εὐλικρίνεια
τὰ δίκαια πράττω: ασκῶ τη δικαιοσύνη
δίκη: δικαιοσύνη
ἐσχάτη δίκη: μέγιστη τιμωρία
δίκην δίδωμι: τιμωροῦμαι
δίκην λαμβάνω: τιμωρῶ
δίκην ὀφλισκάνω: καταδικάζομαι
δίκην ὑπέχω: υποβάλλομαι σε δίκη
ἀγωνίζομαι δίκην: υπερασπίζω δικαστική υπόθεση
δίδωμι δίκας ἴσας καὶ ὁμοίας: δικάζω με βάση την ἰσονομία
ὁ διώκων: ο κατήγορος

ὁ διωκόμενος: ὁ κατηγορούμενος
τὰ δύσφορα: οἱ θλίψεις, οἱ δυστυχίες

Ε

εὖ ἢ κακῶς δρῶ τινα: ευεργετῶ ἢ βλάπτω κάποιον
εὖ δεδραγμένα: κατορθώματα
δύναμις: επιρροή, ικανότητα
εἰμὶ ἐν δυνάμει: ἔχω στα χέρια μου την εξουσία
τὸ κατὰ δύναμιν εἶναι: ὅσο εἶναι δυνατό
δυναστεία: κυριαρχία, εξουσία
ἐκβάλλω τὴν δυναστείαν: καταλύω τὴ βασιλεία
ἐγκαλέω-ῶ: κατηγορῶ
ἴδια ἐγκλήματα: ιδιωτικά συμφέροντα
ἔγωγε: ἐγώ τουλάχιστον
τὸ κατ' ἐμέ: ὅσο εξαρτάται ἀπὸ μένα
ἐθίζω: συνηθίζω κάποιον να...
ἐθίζομαι: συνηθίζω ἐγώ να...
εἰκάζω: απεικονίζω, συμπεραίνω, παρομοιάζω
ὡς εἰκάσαι: ὅσο μπορεῖ κανεὶς να μαντεύσει
τὸ νῦν εἶναι: τώρα
τὸ σήμερον εἶναι: σήμερα
ἐν τινὶ ἐστι: εξαρτάται ἀπὸ κάποιον
ἔστιν ὅστις: κάποιος
οὐκ ἔστιν ὅστις: κανεὶς
ἔστιν ὅπως: κάπως
οὐκ ἔστιν ὅπως: με κανέναν τρόπο
ἐσόμενοι: μεταγενέστεροι
εἰμὶ ἀπὸ τινος: εἶμαι μακριὰ ἀπὸ κάποιον
εἰμὶ ἐπὶ τινα: εἶμαι ἐναντίον κάποιου
εἰσαγγέλλω τινά: καταγγέλλω κάποιον
εἰσαγγέλλω τινὶ τι: ἀναγγέλλω κάτι σε κάποιον
εἰσέρχεται τινά: ἐρχεται στο νοῦ κάποιου
εἴωθα: συνηθίζω
τὸ εἴωθός: ἡ συνήθεια
ἐγκαλοῦμαι τὴν ὀργήν: διεγείρω τὴν ὀργή
ἐκφαίνω πόλεμον: κηρύττω πόλεμον
ἐκφεύγω δίκην: αθώνομαι
ἐλαύνω: οδηγώ, προχωρῶ ἐφιππος
εἰς τοσοῦτον ἐλαύνω: προχωρῶ μέχρι σ' αὐτό το σημεῖο
ἐμπίπτω: εισορμῶ, προσβάλλω, ἐπιτίθεμαι
ἐναγώνιοι θεοί: οἱ ἐπόπτες τῶν ἀγώνων

ἐννοια: σκέψη, σκόπος
ἐντείνω: τεντώνω, επιμένω
ἐξαγωγήμα: τα εξαγόμενα προϊόντα
ἐξαχνός εἰμι: αρνούμαι
ἐξηγέομαι-οὔμαι: είμαι αρχηγός, διοικώ
ἐξηγοῦμαι ἀγαθόν τί τινα: ως οδηγός παρέχω ωφέλιμη υπηρεσία
ἐπαναχωρέω-ῶ: επανέρχομαι, αποσύρομαι
ἐπαναχωρέω-ῶ εἰς τοῦμπαλιν: επιστρέφω
ἐπέκεινα: πέρα (επιρρηματική σημασία)
οἱ ἐπέκεινα: οι προγενέστεροι (σαν επιθετικός προσδιορισμός)
ἐπέχω: αναβάλλω, εμποδίζω, συγκρατώ
ἐπέχω ὦν ὥρμηκα: αναβάλλω τα σχέδιά μου
ἐπιβολή: τοποθέτηση, πρόστιμο
ἐπιβουλή: εχθρική ενέργεια, σχέδιο εναντίον κάποιου
ἐπίκουρος: βοηθός, σύμμαχος
ἐπιμέλειαν ποιοῦμαι: φροντίζω
ἐπιτήδειος: κατάλληλος
ἐπιτίμιος: αὐτός που γίνεται προς τιμήν κάποιου
ἐπίτιμος: ο ἔχων πολιτικά δικαιώματα
ἐργάζομαι χρήματα: αποκτώ χρήματα
ἔργω: εμπράκτως
ἔρχομαι εἰς τὰ παραγγελλόμενα: υπακούω
διὰ πάντων τῶν καλῶν ἐλήλυθα: εκπλήρωσα όλα τα καθήκοντα
εἰς ὀργὰς ἔρχομαί τινι: οργίζομαι με κάποιον
εὐωχία: ευθυμία σε συμπόσιο
ἐφικνοῦμαι τῷ λόγῳ: προσεγγίζω την αλήθεια
ἔχω + ἀπρφτ: μπορώ να...
οὐκ ἔχω ὅπως: δε γνωρίζω ή αγνοώ πως...
λόγος (κατ)ἔχει: διαδίδεται, υπάρχει φήμη
ὀργήν ἔχω: προκαλώ
συγγνώμην ἔχω: συγχωρώ

Z

ζημία: βλάβη, ποινή, τιμωρία

H

ἡβάω-ῶ: διανύω την εφηβική ηλικία
οἱ ἡβῶντες: οι νέοι
ἡγεμονεύω ὁδόν: προπορεύομαι

σπεύδω τὴν ἡγεμονίαν: επιδιώκω τὴν ἀρχήν
οἱ ἡγούμενοι: οἱ κυβερνῶντες
ἡγοῦμαι θεούς: πιστεύω στους θεούς
ἡδομαι: ευχαριστιέμαι
ἡδέως: ευχαρίστως
ἡδέως ἔχω πρὸς: διάκειμαι εὐνοϊκὰ πρὸς...
ἥκιστα: ελάχιστα
οὐχ ἥκιστα: μάλιστα
ὅτι ἥκιστα: ὅσο το δυνατόν λιγότερο
ἦκω: ἔχω ἔλθει
τὰ ἡμέτερ' αὐτῶν: τὸ καθήκον μου
τὸ ἡσυχάζον τῆς νυκτός: τὸ μεσονύκτιο
ἡττάομαι-ῶμαι: εἶμαι κατώτερος, υστερώ
ἡττῶμαι τῇ γνώμῃ: χάνω τὸ θάρρος μου

Θ

θαῦμα παρίσταται μοι: μου γεννιέται ἡ ἀπορία
θεραπεύω: υπηρετῶ, λατρεύω
θεωρῶ: εἶμαι εκπρόσωπος πόλης σε μαντείο
θύομαι ἵεναι: συμβουλευομαι τὰ ἱερά
θωπεία: κολακεία
θωπεῖαι λόγων: κολακεῖες

Ι

ἴδιον: ιδιαίτερο χαρακτηριστικό
ἰκετήριος: αὐτός που ἀνήκει σε ἰκέτες
(ἀφ)ικνοῦμαι εἰς ἄνδρας: φθάνω στὴν ἀνδρική ηλικία
(ἀφ)ικνοῦμαι τινι ἐς λόγους: συνομιλῶ με κάποιον
ἴστημι τὰ ὄμματα: προσηλώνω
ἴστημι χαλκοῦς: εγείρω ἀδριάντα
ἴστημι βασιλέα: διορίζω βασιλιά
ἰσχύω παρὰ τινι: ἔχω ἐπιρροή πλησίον κάποιου

Κ

καθίσταμαι τὴν πολιτείαν: τακτοποιῶ τὰ πράγματα τῆς πόλεως
καιρός: ἀρμοδιότητα, κατάλληλη στιγμή, ευκαιρία
ὁ ἐπιὼν καιρός: τὸ μέλλον
ἐν καιρῷ τινί εἰμι: εἶμαι χρήσιμος σε κάποιον

κακῶς γίγνεταιί τινι: ἔχει κακή ἐκβαση
καταγίγνομαι ἐν τόπῳ: διαμένω, κατοικῶ
καταλύω: καταστρέφω, τερματίζω, καταστέλλω
καταστασιάζω τινά: σχηματίζω αντίπαλο κόμμα ἐναντίον κάποιου
καταστασιάζομαι ὑπὸ τινός: βρίσκω ἀντίδραση ἐκ μέρους κάποιου
κατατείνω: ἐπιμένω, ἀγωνίζομαι
καταψηφίζομαι: καταδικάζω
ἡ δίκη καταψηφίζεται: ἐκδίδεται καταδικαστική ἀπόφαση
κέρας: ἄκρο παράταξης στρατιωτικής, σάλπιγγα
τὸ κοινόν: τὸ σύνολο τῶν πολιτῶν
κόπτω τὴν χώραν: ἐρημώνω τὴν χώρα
κράτος: δύναμη, ἐξουσία
ἀνὰ κράτος: με ὅλη τὴ δύναμη, διὰ τῆς βίας

Λ

λαγχάνω: ἐκλέγομαι με κλήρο, προστατεύω κάποιον τόπο
λανθάνω: διαφεύγω τὴν προσοχή
λανθάνω ἑμαυτόν: λησμονῶ
τὸ λείπον: ἡ ἔλλειψη
τὸ λειπόμενον: τὸ υπόλοιπο
λόγος κατέχει: ὑπάρχει παράδοση
ἔρχομαι εἰς λόγους τινί: ἔρχομαι σὲ διαπραγματεύσεις με κάποιον

Μ

μαρτυρῶ τὰ ψευδῆ: δίνω ψευδεῖς μαρτυρίες
μέγα φρονῶ: υπερηφανεύομαι
μέλει μοί τινος: φροντίζω κάτι.
μέλον ἐστί: ὑπάρχει φροντίδα γιὰ κάτι
ἐν μέρει: κατὰ σειρά
μεταμέλει: ἐπέρχεται μεταμέλεια
μεταπορεύομαι: ἀκολουθῶ, ἐπιδιώκω
μετάστασις: μετακίνηση, μεταβολή
μετάστασις βίου: θάνατος
τὸ μετέωρον: ὑψηλόν μέρος

Ν

μακραὶ νῆες: πολεμικά πλοία
στρογγύλαι νῆες: ἐμπορικά πλοία

ἀντίπρωροι νῆες: πλοία έτοιμα για ναυμαχία
νέμω: μοιράζω, βόσκω
νεωτερίζω: επιχειρώ, μεταβολές
νικῶ δίκην κλήρου: κερδίζω τη δίκη
νομίζω: πιστεύω, θεωρώ
νομίζω + δοτική (ἀγῶσι, θυσίαις): τέλω αγώνες, θυσίες
νόμος: νόμος, συνήθεια, έθιμο
νόμον τίθημι: θεσπίζω νόμον
λύω τὸν νόμον: καταργώ το νόμο
ὁ νοῦν ἔχων: ο γνωστικός
πόρρω τῆς νυκτός: σε προχωρημένη ώρα της νύκτας

Ξ

ξένος: φιλοξενούμενος, φίλος

Ο

οἶδα + απρφτ: είμαι ικανός να...
ἔχω + απρφτ: μπορώ να...
οἰκεία ἔχθρα: προσωπική ἔχθρα
οἰκέτης: υπηρέτης
οἰκέται: τα γυναικόπαιδα του σπιτιού
οἶκος: κατοικία, παρουσία
ἢ οἶκοι (πόλις): η πατρίδα
οἱ οἶκοι: οι συμπατριώτες
οἶός τέ είμι + απρφτ: είμαι ικανός να...
οἶόν τ' ἔστι + απρφτ: είναι δυνατόν να...
ὀλίγωρος: αδιάφορος, αμελής
ὄμορος: γείτονας
ὄνειδος: ντροπή, μομφή
τίθεμαι τὰ ὄπλα: στρατοπεδεύω
ὄρκιος: ορκισμένος, ο δεμένος με ὄρκο
ὄρκιοι θεοί: οι θεοί στους οποίους ορκίζεται κανείς
οὐδαμοῦ: πουθενά
ὀφλισκάνω: οφείλω
ὀφλισκάνω δίκην: καταδικάζομαι
ὀχλώδης: ταραχώδης
ὄψις: ὄραση, εμφάνιση
ὀψὲ τῆς ἡμέρας: αργά το βράδυ

Π

παράγω τὸ στράτευμα: οδηγώ το στράτευμα
παράγω τινὰ εἰς τὸν δῆμον: εισάγω κάποιον στην εκκλησία του δήμου
παράταξις: παράταξη, πολιτική ομάδα
παρατείνω: αναπτύσσω τη φάλαγγα
παρατυγχάνω: είμαι παρὼν τυχαία
ἐκ τοῦ παρατυχόντος: εκ του προχείρου
παραυτικά: την ίδια στιγμή
παραχρῆμα: αμέσως
παρέρχομαι: λαμβάνω το λόγο, υπερτερώ, παρουσιάζομαι
παρέρχομαι τινά ἄρχοντα: αναγνωρίζω κάποιον ως στρατηγό μου
τὸ παροιμιαζόμενον: ὅπως λέει η παροιμία
πάσχω τὰ ἔσχατα: θανατώνομαι
παύομαι τῆς διανοίας: εγκαταλείπω τη σκέψη
πείθομαι (τινί): υπακούω, πείθομαι σε κάποιον
πείθω χρήμασι: διαφθείρω κάποιον με χρήματα
πενέστης: υπηρέτης, εργάτης
πέρας: τέλος, αποτέλεσμα
πέρας ἔχω τινός: εξασφαλίζω κάτι στο έπακρο
περιέπω: περιποιούμαι
περιττὰ φρονῶ: ἔχω ιδιόρρυθμες σκέψεις
πίστις: εμπιστοσύνη, βεβαιότητα, τιμιότητα
πλοῦς: πλους, εκστρατεία
τὸ μῆκος τοῦ πλοῦ: το μέγεθος της απόστασης
ποιῶ τινά ὑπό τινι: υποτάσσω κάποιον
ποιῶ τινά ἐπὶ τινι: ορίζω κάποιον επικεφαλής
ποιῶ ἐκκλησίαν: συγκαλώ συνέλευση
ποιοῦμαι τὴν διάγνωσιν: εκδίδω απόφαση
περὶ πολλοῦ ποιοῦμαι: αποδίδω σε κάτι μεγάλη σημασία
ποιοῦμαι λήθην: λησμονώ
ποικίλως ἔχω: διαφέρω
ποινὰς δίδωμι: τιμωρούμαι
ποινὰς λαμβάνω: τιμωρῶ
πολεμικῶς ἔχω: διάκειμαι εχθρικά
τὸ πολέμιον: η ἐχθρα
πολιτεύω: είμαι πολίτης
πολιτεύομαι: αναμειγνύομαι στα πολιτικά
πολιτεύω κακῶς: ασκώ κακή πολιτική
πλέον φέρομαι τινος: υπερισχύω κάποιου
οἱ ἐν τοῖς πράγμασι: οι κυβερνῶντες
πράττω τὴν εἰρήνην: ενεργώ για να γίνει ειρήνη
πρέσβυς: απεσταλμένος

πρεσβύτερος: μεγαλύτερος σε ηλικία
προάγω: οδηγώ εμπρός, παρακινώ
προαίρεσις: προτίμηση
προγίγνομαι: εμφανίζομαι πριν
ἐκ προνοίας: εσκεμμένα
προσδεῖ: υπάρχει ακόμη ανάγκη
τὰ προσιόντα: τα εισοδήματα
προσθήκη: συμπλήρωμα, βοήθεια
πρόσω: εμπρός
πρύμνας λύω: αποπλέω

Ρ

ρῶννυμι: δίνω δύναμη, είμαι δυνατός

Σ

σαφήνεια τοῦ στόματος: καθαρότητα του λόγου
πλήθουσα σελήνη: πανσέληνος
σκοπῶ πρὸς ἀλήθειαν: σκέφτομαι αποβλέποντας στην αλήθεια
σπονδή: σπονδή
σπονδαί: ανακωχή
λύω τὰς σπονδάς: παραβιάζω τις συνθήκες
στρογγύλη ναῦς: εμπορικό πλοίο
συγγνώμην ἔχω τινι: συγχωρῶ
συγγνώμης τυγχάνω: συγχωρούμαι
συγκεῖται: έχει συμφωνηθεί
συνάγω: συγκεντρώνω, συναθροίζω
συνελὼν λέγω: λέγω εν συντομία
συνάλλαγμα: συμβόλαιο, συνθήκη
συνίστημι πόλεμον: από κοινού κηρύττω πόλεμον
σύννοια: γνωρίζω καλά
συνουσία: συναναστροφή, επικοινωνία
ποιοῦμαι τὴν συνουσίαν: επικοινωνώ
σχολή: οκνηρία, αδράνεια

Τ

τάξις: στρατιωτική παράταξη, τακτοποίηση
τὰ ἀμφὶ τάξεις: η στρατιωτική τακτική
τεκμήριον: απόδειξη

τελευτῶ τὸν βίον: πεθαίνω
τελευτῶ τὸν βίον ὑπό τινος: φονεύομαι
τέλος: αποτέλεσμα, σκοπός, φόρος
τέλος ὠνοῦμαι: εισπράττω τους φόρους του δημοσίου
τίθημι ἀγῶνα: διοργανώνω αγώνα
τίθημι νόμον: νομοθετώ
τιμῶμαι φυγῆς: προτείνω να μου επιβληθεί η ποινή της εξορίας
τιμωρία: βοήθεια, τιμωρία
έτοιμάζομαι τιμωρίαν: εξασφαλίζω βοήθεια
τίνω: αποδίδω, πληρώνω
τίνω χάριν τινί: αποδίδω ευγνωμοσύνη σε κάποιον
τίνω τιμήν: αποδίδω τιμή
τίνω δίκην: τιμωρούμαι
τοῦμπαλιν: αντίθετα, αντίστροφα, ενάντια
τραχέως περιέπω τινά: φέρομαι σκληρά σε κάποιον
τρίβω: τρίβω, αναβάλλω, καταστρέφω, σπαταλώ

Υ

ύβριζω: φέρομαι αλαζονικά, βλάπτω, περιφρονώ
ὔβρις: θράσος, ταπείνωση, αδικία, αυθαιρεσία
ἄν ἐγχωρῇ τὸ ὕδωρ: αν υπάρχει αρκετός χρόνος
ἀποδίδωμί τινι τὸ ὕδωρ: δίνω σε κάποιον τη σειρά να μιλήσει
υπάγω: υποτάσσω, αποσύρω από κάτω κρυφά, προσελκύω
ὕπαρ: ὄραμα
οὔτε ὄναρ οὔτε ὕπαρ: με κανέναν τρόπο
υπέικω: αποχωρώ, αποσύρομαι
υπερδέξιος: ανώτερος
υπερορία γῆ: η ξένη χώρα
υπέχω: παρέχω, υποστηρίζω, υποτάσσω
υπέχω ἐμαυτόν τινι: είμαι στη διάθεση κάποιου
υπέχω αἰτίαν τινός: κατηγορούμαι για κάτι
υποδεής: ελλιπής
υποδεέστερος: κατώτερος
υποδύω (ή υποδύνω): εισχωρώ
κίνδυνον ὑποδύω: κινδυνεύω
υπόκειμαι: παραμένω, υποτάσσομαι
υποκρίνομαι τραγωδίαν: λαμβάνω μέρος σε τραγωδία
υποσημαίνω: δίνω σύνθημα με τη σάλπιγγα
υποτέμνομαι: προσπαθώ να ανακόψω
υποτέμνομαι τὸν πλοῦν: ματαιώνω το ταξίδι
υποχείριος: αυτός που βρίσκεται στην εξουσία κάποιου

ὕστερῳ τῆς πατρίδος: αδυνατώ να υπερασπίσω την πατρίδα
ὕφισταμαι ἀρχήν: λαμβάνω αξίωμα

Φ

φαίνω: φανερώνω, αποκαλύπτω, πληροφορώ
τὰ φανθέντα: οι καταγγελίες
φαῦλος: ασημαντος, χυδαίος
τὸ φαῦλον: η κακοήθεια
πάνυ φαύλως: σε αθλιότατη κατάσταση
φέρω χάριν: ευγνωμονώ
φέρω τὴν ψῆφον: αποφασίζω με την ψήφο μου
φέρω βαρέως: αγανακτώ
εὖ φέρομαι παρὰ τινι: προκαλώ την εκτίμηση κάποιου
φεύγω: καταφεύγω, εξορίζομαι, κατηγορούμαι
ὁ φεύγων: ο κατηγορούμενος
φθονῶ: φθονώ, αρνούμαι
φιλανθρωπῶς ἔχω: εκδηλώνω φιλόανθρωπα αισθήματα
φιλοτιμία: φιλοδοξία, τιμή
φοιτῶ: συχνάζω, μαθητεύω
τάττω φόρον: επιβάλλω φορολογία
εὖ φρονῶ: σκέφτομαι σωστά
τὰ ἀμείνω φρονῶ: ἔχω τις καλύτερες διαθέσεις
φρόνιμος γίγνομαι: ενεργώ με περίσκεψη
φρυκτοί: πυρσοί, δαυλοί
κατάγω φυγάδα: επαναφέρω στην πατρίδα εξόριστο

Χ

χαλεπός: δύσκολος, δυσβάστακτος, αυστηρός
χαλεπός εἰμί τινι: αγανακτώ εναντίον κάποιου
ἴστημι χαλκοῦν: στήνω χάλκινο αδριάντα
χαρίζομαι: κάνω χάρη, δείχνω εὐνοια
χάριν οἶδά τινι: ευγνωμονώ κάποιον
χάριν κομίζομαι: δέχομαι εκδηλώσεις ευγνωμοσύνης
εἰς χειρὰς ἔρχομαι τινι: συγκρούομαι με κάποιον
πολλῇ χειρὶ: με πολύ στράτευμα
χρεία: ωφέλεια, ανάγκη, ἔλλειψη
χρῶμαι τῷ πράγματι: αντιμετωπίζω την κατάσταση
μιᾷ γνώμῃ χρῶμενοι: ομόφωνα
χρῶμαι νόμοις: ζω σύμφωνα με τους νόμους

οὕτω χρωῶνται...: ἔτσι συνηθίζουν...
τὸ χρησθέν: ἡ ἀπάντηση τοῦ μαντείου
περιπλέω ἐν χροῶ: κοντά στην ακτή πλέω

Ψ

ψεύδομαι τῆς ἐλπίδος: διαψεύδομαι στις ἐλπίδες μου
ψηφίζομαι: αποφασίζω με την ψήφο μου
γράφω ψήφισμα: υποβάλλω στην ἐκκλησία τοῦ δήμου ἐγγραφή πρόταση
ψιλοί: οἱ ελαφρά οπλισμένοι στρατιῶτες

Ω

ὠνέομαι-οὔμαι: αγοράζω, νοικιάζω
ῥα: ἐποχή, ῥα, κατάλληλος χρόνος
ῥαῖος: ῥιμος, ἐγκαιρος